

Årsrapport 2022

Göteborgs Stads Kollektivtrafik AB 2022

Innehåll

Årsrapport 2022	1
1. Sammanfattning	3
2. Väsentlig styrinformation till kommunstyrelsen	4
2.1. Verksamhetens utveckling	4
2.1.1. Redovisning av resultat	4
2.1.2. Väsentliga avvikelser i verksamhetens utveckling	5
2.1.3. Övrig väsentlig koncerninformation till kommunstyrelsen	6
2.2. Kommunfullmäktiges budgetmål	7
2.2.1. Organisationsmål	7
2.2.2. Övergripande verksamhetsmål	7
2.2.3. Styrelsespecifika mål från KF	7
2.2.4. Verksamhetsnära mål	8
3. Övrig uppföljning till kommunstyrelsen	9
3.1. Utveckling inom personalområdet	9
3.1.1. Mått/nyckeltal som beskriver utvecklingen ur ett HR-perspektiv	9
3.1.2. Analys av situationen inom HR-området	9
3.1.3. Långsiktig kompetensförsörjning	10
3.2. Ekonomisk uppföljning	11
3.2.1. Analys av årets utfall	11
3.2.1.1. Resultat per dotterbolag	11
3.2.2. Investeringsredovisning	11
3.2.2.1. Projektredovisning investeringsobjekt, pågående och kommande projekt enligt investeringsplaner	11
3.2.3. Bokslut	12
3.3. Uppföljning av särskilda beslut och uppdrag	13
3.3.1. Kommunalt ändamål och befogenheter	13
3.3.2. Utvärdering av system för styrning, uppföljning och kontroll	13
3.3.3. Kundorienterad kvalitetsledning	14
3.3.4. Uppföljning av projekt inom gröna obligationer	15
3.3.5. Kriskommunikation	16
3.3.6. Krisledningsplaner och beredskapsplaner	16
4. Uppföljning till Göteborgs Stadshus AB	17
4.1. Uppföljning kassaflöde och realisationsresultat	17
Bilagor	17

1. Sammanfattning

Koncernen består av Göteborgs Stads Kollektivtrafik AB (GSK) och de tre dotterbolagen GS Buss AB (GSB), GS Trafikantservice AB (GST) och det delägda bolaget Göteborgs Spårvägar AB (GSAB).

GSB

GSB:s avtal med Västtrafik upphörde 220613. GSB levererade trafik på en hög nivå ända fram till sista dagen. I början av juli var de flesta delarna av avvecklingen av linjebusstrafiken gjord och den del som återstår är kring arkiv och IT-frågor.

GS Buss har avtal med Västtrafik om uthyrning av depå Kville för uppställningsplatser och garage för 120 bussar, verkstad, underhållshall, kontor och personalutrymmen fram till 231231. För att verkställa KF:s beslut om avveckling av GSB arbetar GSK vidare med tre alternativ:

- Verksamhetsöverlåtelse till ett bolag inom Stadshus AB
- Sälja eller låta annan part ta över
- Säga upp avtalet men driva verksamheten avtalstiden ut till 231231

Det ekonomiska resultatet uppgår till 13,4 mkr för helåret, vilket är 4,2 mkr över budget.

GST

Verksamheten har fortsatt att leverera trafiknära tjänster under året, enligt Göteborgs Stads övergripande mål.

Trafikantservice lämnade under januari ett anbud på Västfastigheters upphandling av "Driftentreprenad hållplatsservice VT-Väst". I konkurrens med tre ytterligare anbudsgivare vanns denna upphandling. Avtalet löper i 3 + 3 år med start 220401.

Hittogodsverksamheten avvecklades 220619 till följd av förlust vid Västtrafiks upphandling av tjänsten.

Arbetet med försäljning av bolaget pågår. I november beslutade GSK:s styrelse om att ge en intressent exklusivitet i försäljningsprocessen och om att få tillgång till datarum. Aktuell tidplan är att slutbud förväntas under februari.

Det ekonomiska resultatet uppgår till 3,2 mkr för helåret, vilket är något över budget.

GSAB

Covidpandemin påverkade bolaget med hög sjukfrånvaro under årets början. Även logistikplanering och materialförsörjning drabbades. Rysslands anfallskrig mot Ukraina har inneburit fortsatt negativ påverkan inom dessa områden under resten av 2022. Under 2022 levererades 119 miljoner mot 93 miljoner förra året. Under 2022 har vår trafikservicegrad i genomsnitt för hela året varit 95%. För att öka kvaliteten i leveranser gentemot resenärer har vi under 2022 utvecklat kapaciteten för fordon, depåer och spårvägsanläggning tillsammans med Västtrafik och Göteborg Stad.

Vid utgången av 2022 har 26 nya M33 spårvagnar levererats.

Under 2022 har bolaget genomfört ett omfattande kvalitetsutvecklingsarbete inom exempelvis säkerhet, störnings- och krishantering, trafikanalys, trafikplanering, kommunikation, kompetensförsörjning, underhållsmetoder, skyltsystem till M31/32 samt förbättrat digitala verktyg och moderniserat många av våra IT-system.

I bokslutet för 2022 visar Utförandeentreprenadavtalet -20,6 mnkr. Utifrån principen om självkostnad har resultatet bokats upp och bolaget visar efter uppbokningen ett totalt resultat före finansiella intäkter och kostnader på 21 tkr.

2. Väsentlig styrinformation till kommunstyrelsen

2.1. Verksamhetens utveckling

2.1.1. Redovisning av resultat

Effektmått och övriga mått/nyckeltal

Mått/nyckeltal	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022
GSB: Resande (miljontals)	12,1	11,3	4,5
GSB: Utförd trafik	99,9%	99,8%	99,9%
GST: Levererade informatörstimmar till Västtrafik	21 200	20 600	14 600
GST: Levererade timmar till Västtrafiks störningshantering	19 400	10 500	11 600
GSAB: Spårvagnstillgänglighet	81%	82%	80%
GSAB: Resandeutveckling, antal miljoner delresor	95	93	119

GSB

Minskningen av antalet resande beror på att bolaget upphörde med sin linjetrafik i och med avtalsslutet i juni. Under den tid som trafiken kördes upprätthölls emellertid en hög andel utförd trafik.

GST

Avtalen med Västtrafik innebär en viss fast beställningsnivå. Därutöver beställer kunden timmar efter behov. Åren 2020 och 2021 påverkades beställningsnivåerna av pandemin; till exempel bidrog uppdraget Trängselvärdar ett högt utfall. Nivåerna i uppdraget Störningshantering har påverkats av kundens ambition att själv bemanna tjänsten.

GSAB

Tillgängligheten på spårvagnar har påverkats negativt på grund av att vagntypen M28 tagits ur bruk av säkerhetsskäl, samtidigt som leveranserna av nya vagnar har blivit fördröjd.

Resandeutvecklingen har börjat återhämta sig efter pandemin. Som jämförelse till utfallet för 2022 kan nämnas att rekordåret 2019 innebar 141 miljoner delresor.

Volym-, intäkts- och kostnadsutveckling

Mått	2020	2021	2022
GST: Intäkter (mkr)	72,1	62,9	57,1
GST: Kostnader (mkr)	-67,0	-59,8	-53,9
GST: Resultat (%)	7,1%	4,9%	5,6%
GSAB: Beställd trafik vs utförd trafik, miljoner km	14,7->14,3	14,6->14,5	14,2->14,1

GSB

Bolagets huvudsakliga verksamhet, linjetrafik, upphörde i juni 2022. Jämförelser mellan åren avseende volymmått är irrelevanta.

GST

Nivåskillnaden på intäkterna beror framför allt på lägre beställningsnivåer i avtalen med Västtrafik. Dessutom avvecklades en av bolagets enheter efter förlust i anbudet om avtalsförlängning.

GSAB

Minskningen i beställd trafik beror på att Västtrafiks Trafikplan inneburit lägre nivåer av ekonomiska skäl. Orsakerna till att utförd trafik är på en lägre nivå än beställd trafik är spårvagnsbrist, spårarbeten och minskad depåkapacitet.

2.1.2. Väsentliga avvikelser i verksamhetens utveckling

GSAB: Brist på spårvagnar
Orsak till att avvikelsen uppstått
Spårvagnsbrist
Konsekvenser för de verksamheten är till för
Resenären drabbas av hög trängsel och lägre trafikservicegrad
Konsekvenser för organisation, medarbetare och chefer
Bedöms som normalsituation tom 2026 (2027) då M33/34 fordon nr 100 har levererats.
Ekonomiska konsekvenser
-
Vidtagna åtgärder
Organisation anpassad efter behov. Fordonsleveransplan mot 2027 samt 2034 Västtrafik M33/34 bevakas.
GSAB: Brist på spårvagnsuppställnings- och depåkapacitet
Orsak till att avvikelsen uppstått
Låg nivå av spårvagnsuppställnings- och depåkapacitet
Konsekvenser för de verksamheten är till för
Resenären drabbas av lägre trafikservicegrad pga. logistiska störningar
Konsekvenser för organisation, medarbetare och chefer
Dagliga omplaneringar av depålogistik kan innebära logistikrisker.
Ekonomiska konsekvenser
-
Vidtagna åtgärder
Organisation anpassad efter behov. Depårenovering Västtrafik (Västfastigheter) bevakas.
GSAB: Brist i spårvägsanläggningen
Orsak till att avvikelsen uppstått
Hög nivå av driftstörningar och behov av omplaneringar i spårvägsanläggningen
Konsekvenser för de verksamheten är till för
Resenären drabbas av hög nivå av byte av resväg samt behov av ersättningstrafik
Konsekvenser för organisation, medarbetare och chefer
Utöver grundtidtabellen som planeras from december – december månad (12 månader) genomförs ett mycket stort antal omplaneringar av tidtabellen på grund av de av Stadsmiljöförvaltningen erhållna spårarbetsplanerna. Konsekvensen för spårvagnsförarna är främst felkörningar, schemarubbningar och övertid.
Ekonomiska konsekvenser
-
Vidtagna åtgärder
3-partsarbete mellan GS, Västtrafik samt Stadsmiljöförvaltningen planeras. Underhållsplaneringen måste effektiviseras och flödeshinder måste arbetas bort.

GSAB: Brist i spårvägsanläggningen
Orsak till att avvikelser uppstått
Låg res hastighet och låg punktlighet baserad på dålig framkomlighet.
Konsekvenser för de verksamheten är till för
Resenären drabbas av låg produktkvalitet, risk för missnöjda resenärer och inbromsad resandeutveckling.
Konsekvenser för organisation, medarbetare och chefer
Låg res hastighet (10,5 km/h i högt trafik) kräver bland annat fler antal fordon och spårvagnsförare som transporterar resenärerna, fler depåuppställningsplatser och underhållsresurser.
Ekonomiska konsekvenser
-
Vidtagna åtgärder
3-partsarbete mellan GS, Västtrafik samt Stadsmiljöförvaltningen planeras. Trafikmiljön och spårvagnsframförandet måste förbättras med skyddsbarriärer och framkomlighetsåtgärder.

Fotnot: Ovanstående avvikelser avser endast GSAB. I bolagen GSB och GST har inga avvikelser av större dignitet uppkommit under året.

2.1.3. Övrig väsentlig koncerninformation till kommunstyrelsen

GSB

Kommunfullmäktige beslutade 200514 om avveckling av GSB. Status vid årsskifte:

Arbetet med försäljning av bolaget pågår. I november beslutade GSK:s styrelse om att ge en intressent exklusivitet i försäljningsprocessen och om att få tillgång till datarum. Aktuell tidplan är att slutbud förväntas under februari.

GSB

Kommunfullmäktige beslutade 200319 om avveckling av GSB. Status vid årsskifte:

GSB avslutade 220613 avtalet om linjetrafik med Västtrafik och denna verksamhet avvecklades därefter helt.

GS Buss har avtal med Västtrafik om uthyrning av depå Kville för uppställningsplatser och garage för 120 bussar, verkstad, underhållshall, kontor och personalutrymmen fram till 231231. För att verkställa KF:s beslut om avveckling av GSB arbetar GSK vidare med tre alternativ:

- Verksamhetsöverlåtelse till ett bolag inom Stadshus AB
- Sälja eller låta annan part ta över
- Säga upp avtalet men driva verksamheten avtalstiden ut till 231231.

GSAB

Ej aktuellt.

2.2. Kommunfullmäktiges budgetmål

2.2.1. Organisationsmål

Göteborgs Stad är en attraktiv arbetsgivare med goda arbetsvillkor				
Indikator	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Mål 2022
Medarbetarengagemang (HME) - Totalindex	75	-	72	-
Sjukfrånvaro kommunalt anställda (%)	8,6%	8,1%	7,7%	-

HME i tabellen ovan avser värden för GSAB. Övriga bolag har inte genomfört några HME-undersökningar under de aktuella åren.

2.2.2. Övergripande verksamhetsmål

Kollektivtrafik

Övergripande verksamhetsmål

- Göteborg är en stad med hållbar mobilitet och god framkomlighet.

Resultat 2022

GSB

GSB:s avtal med Västtrafik upphörde 220613. GSB levererade trafik på en hög nivå med elbussar och miljövänliga fordon ända fram till sista dagen.

Måluppfyllelse god.

GST

Arbetet med förebyggande och avhjälpande underhåll av hållplatsutrustningar i kombination med service av hållplatsinformation medverkar bolaget till en hållbar mobilitet och en god framkomlighet där tillgängligheten för resenären står i centrum. Ren och hel hållplatsutrustning med tillförlitlig information skapar en miljö som bjuder in till ett ökat kollektivt resande och ger fördelar i konkurrensen med biltrafiken.

Bolaget levererar också terminalledning på Nils Ericson Terminalen samt informatörstjänster till Västtrafik vilka båda bidrar till stadens mobilitet.

Måluppfyllelse god.

GSAB

Under 2021 levererades 93 miljoner delresor med spårvagn. Under 2022 ökade det till 119 miljoner. Genomsnittsbetyget för kundnöjdheten ombord var 4 av 5 möjliga men trängsel ombord hade det lägsta betyget. Tyvärr har punktlighetsvärdena gått tillbaka till 77 procent, samma som före pandemin. För att öka kvaliteten i leveranser gentemot resenärer har vi under 2022 utvecklat kapaciteten för fordon, depåer och spårvägsanläggning tillsammans med Västtrafik och Göteborg Stads Trafikkontor.

Måluppfyllelse god.

2.2.3. Styrelsespecifika mål från KF

-

2.2.4. Verksamhetsnära mål

Nyckeltal GSB			
Mätetal	Utfall 2021	Mål 2022	Utfall 2022
Lönsamhet	9,0%	8,0%	-
Resande (miljoner resor)	11,3	-	4,5
Utförd trafik	99,93%	99,9%	99,9%

Nyckeltal GST			
Mätetal	Utfall 2021	Mål 2022	Utfall 2022
Lönsamhet	5,2%	4,0%	5,7%
Genomförda kundmöten som fokuserar på levererad kvalitet	46	50	48
Sjukfrånvaro korttid	3,3%	3,0%	2,7%
Sjukfrånvaro långtid	4,9%	4,0%	5,0%

Mål GSAB							
Mätetal	Indikator	Utfall 2020	Utfall 2021	Mål 2022	Mål 2023	Mål 2024	Mål 2030
Gbg Stad Övergripande mål nr. 1	1.6 Göteborg Stad är en jämlik stad med gemenskap och tillit -> Trafikservicegrad	96,5%	95,1%	96%	96%	96%	99%
Gbg Stad Övergripande mål nr. 2	2.1 Göteborg Stad tar ansvar för kommande generationers livskvalitet -> Fossilfri fordonsflotta	N/A	97%	97%	97%	97%	100%
Gbg Stad Övergripande mål nr. 2	2.2 Göteborg Stad är en stad med hållbar mobilitet och god framkomlighet -> Resande-utveckling, delresor, miljoner	95	93	108	125	141	180
Gbg Stad Övergripande mål nr. 2	2.2 Göteborg Stad är en stad med hållbar mobilitet och god framkomlighet -> Reshastighet högtrafik i city	10,5 km/h	10,5 km/h	10,5 km/h	10,5 km/h	10,5 km/h	15 km/h
Gbg Stad Övergripande mål nr. 3	3.3 Göteborg Stad är en attraktiv arbetsgivare med goda arbetsvillkor -> HME	75	72	74	75	78	80

3. Övrig uppföljning till kommunstyrelsen

3.1. Utveckling inom personalområdet

3.1.1. Mått/nyckeltal som beskriver utvecklingen ur ett HR-perspektiv

Koncerntotal	2020	2021	2022
Total sjukfrånvaro	8,6%	8,1%	7,7%
Bolagsextern personalomsättning*	9,7%	8,5%	10%

*Trafikavtalet på GS Buss upphörde juni 2022 och cirka 140 medarbetare har avslutat sin anställning i bolaget genom uppsägningar på grund av arbetsbrist.

GSB	2020	2021	2022
Total sjukfrånvaro (%)	9,9%	9,5%	11,4%
Bolagsextern personalomsättning*	4,1%	0,7%	0%

*Personalomsättningen beror på att vakanta förartjänster inte tillsattes som tillsvidareanställning utan som visstidsanställningar. Trafikavtalet gick ut i juni 2022 och därmed avvecklades trafikverksamheten i bolaget. Avvecklingen bidrog sannolikt till förhöjd sjukfrånvaro.

GST	2020	2021	2022
Total sjukfrånvaro	7,9%	9,8%	7,4%
Bolagsextern personalomsättning*	9,0%	1,7%	14,7%

*Ökad personalomsättning beror på att anställda på enhet Hittegods, som avvecklades under juni 2022, gått vidare till andra arbetsgivare. Sjukfrånvaron börjar närma sig normalnivå efter pandemier och influensa.

GSAB	2020	2021	2022
Total sjukfrånvaro	8,6%	8,0%	7,5%
Bolagsextern personalomsättning*	10%	8,9%	8,7%

3.1.2. Analys av situationen inom HR-området

GSB

Trafikavtalet upphörde juni 2022 och cirka 130 medarbetare har avslutat sin anställning i bolaget genom uppsägningar på grund av arbetsbrist. Samtliga medarbetare som sades upp kontaktades av Omställningsfonden och erbjöds ett personligt omställningsstöd. Efter juni 2022 återstår det endast en enhet inom bolaget, 5 anställda (depå Kville) som arbetar på uppdrag av Västtrafik.

GST

Osäkerheten kring försäljningsfrågan riskerar att vi kommer få svårt att behålla kompetent personal och svårighet att utföra uppdragen. Löpande information/dialog med medarbetarna är därför viktig. Även den ökande sjukfrånvaron i slutet av året, som med största säkerhet beror på pandemi/influensa, kan komma att påverka leveransen negativt.

GSAB

På Göteborgs Spårvägar arbetar cirka 1 300 medarbetare. Hot och våld i kollektivtrafiken ett växande problem. Bolagets medarbetare erbjuds utbildning i konflikthantering för att minska risken för hot och våld samt verktyg för att snabbt tillkalla hjälp om de skulle drabbas.

För att främja god hälsa fortsätter bolaget att erbjuda hälsoundersökning, friskvårdsbidrag, träningsgrupper, viktnvågrupper samt medarbetarstöd. Bolagets sjukfrånvaro har under andra halvan av 2022 återgått till nivåer som ligger i nivå med 2019.

Under våren genomförde bolaget en medarbetarundersökning. Svarsfrekvensen blev 79 % vilket är 16 % högre än tidigare mätning. HME uppgick till 72 som är något lägre än

målsättningen för staden. Resultaten kring närmaste chef är bra. Den fysiska arbetsmiljö och den organisatoriska tilliten behöver förbättras. Bolaget har sedan mätningen genomfört en fördjupad undersökning kring tystnadskultur och organisatorisk tillit. Utifrån resultaten arbetar bolaget med utveckling av ledarskap, medarbetarskap och kommunikation. Resultatet från medarbetarenkäten visar också att fortsatt arbete med att säkerställa en arbetsplats helt fri från trakasserier och diskriminering behövs.

Bolaget upplever fortsatt utmaningar i att rekrytera till tekniska yrken som elektriker och mekaniker. Bolaget har också ett stort behov av att rekrytera nya förare för att kunna leverera en full produktion.

3.1.3. Långsiktig kompetensförsörjning

GSB

Beslut om att avveckla/sälja bolaget har gjort att verksamheten inte har satt in några resurser/åtgärder gällande den långsiktiga kompetensförsörjningen.

GST

Beslut om att avveckla/sälja bolaget har gjort att verksamheten inte har satt in några resurser/åtgärder gällande den långsiktiga kompetensförsörjningen.

GSAB

Bolaget har påbörjat arbetet med att ta fram en kompetensförsörjningsstrategi och tagit del av stadens arbete med kompetensförsörjningsprognos för välfärdssektorn. SKRs modell för strategisk kompetensförsörjning används som grund för arbetet. Syftet är att öka bolagets förmåga att ha rätt mängd kompetens tillgänglig vid varje givet tillfälle. Utifrån den strategiska inriktningen ska konkreta åtgärdsplaner tas fram för respektive del av organisationen där kompetensförsörjningen är en kritisk fråga.

Behoven är mest trängande framför allt inom föraryrket men näst intill lika stort vad gäller tekniker såsom mekaniker och elektriker för arbete i depå och i bananläggning. En bred palett av åtgärder kommer att behövas och nya arbetssätt behöver utvecklas. Kan bolaget göra det enklare att klara föraryrket genom att göra åtgärder i till exempel kommunikationssystem, går det att göra mer attraktiva scheman, kan utbildningsinnehållet och pedagogik utvecklas, kan åtgärder göra att medarbetare orkar arbeta längre, etcetera.

3.2. Ekonomisk uppföljning

3.2.1. Analys av årets utfall

(Belopp i mnkr)	Bokslut 2022	Budget 2022	Avvikelse	Bokslut 2021	Bokslut 2020
Intäkter	1 416,2	1 376,4	39,8	1 500,0	1 436,7
Kostnader	-1 400,8	-1 364,2	-36,6	-1 476,9	-1 407,2
Rörelseresultat	15,4	12,2	3,2	23,1	29,5
Finansiella intäkter	7,3	1,3	6,0	1,8	1,2
Finansiella kostnader	-2,5	-0,6	-1,9	-0,6	0
Resultat efter fin. poster	20,2	12,9	7,3	24,3	30,7

Fotnot: I tabellen ovan elimineras intäkter och kostnader om 78 mkr avseende avyttringen av GSB:s bussar samt tillhörande inventarier.

3.2.1.1. Resultat per dotterbolag

(Belopp i mnkr)	Bokslut 2022	Budget 2022	Avvikelse	Bokslut 2021	Bokslut 2020
GS Kollektivtrafik	-1,1	0	-1,1	-1,1	0,3
GS Buss	13,4	9,2	4,2	21,1	24,2
GS Trafikantservice	3,2	3,0	0,2	3,2	5,1
Göteborgs Spårvägar	0	0	0	0	0
Rörelseresultat	15,5	12,2	3,3	23,2	29,6
Finansiellt netto	4,7	0,7	4,0	1,2	1,2
Resultat efter fin. poster	20,2	12,9	7,3	24,4	30,8
Avgår minoritets- intresse 15%	0	0	0	0	0
Koncernens resultat	20,2	12,9	7,3	24,4	30,8

3.2.2. Investeringsredovisning

3.2.2.1. Projektredovisning investeringsobjekt, pågående och kommande projekt enligt investeringsplaner

Benämning projekt enl. inv. plan, i mnkr	KF beslutat (ja/nej)	Budget per projekt	Ack utfall tom perioden	Aktuell prognos för hela projektet	Beräknas färdigt (år, kv)
Uppgradering Hastus	Nej	35,0 Mkr	12,2 Mkr	35,0 mkr	2024, Q1
Slipfordon ersättare för 4116	Nej	28,0 Mkr	8,1 Mkr	28,0 Mkr	2023, Q4
Hjulföringstrustning RTX, MX	Nej	20,0 Mkr	3,7 Mkr	20,0 Mkr	2023, Q1
Skenrensansare ersättare för RSS061	Nej	10,0 Mkr	0	10,0 Mkr	2023, Q4
Montagebil ersättare för WFX976	Nej	10,0 Mkr	0	10,0 Mkr	2023, Q4
Montagebil ersättare för EGN377	Nej	10,0 Mkr	0	10,0 Mkr	2023, Q4
Mätsystem för kontaktledning	Nej	8,0 Mkr	1,6 Mkr	8,0 Mkr	2023, Q2
Kranbil ersättare för XEU299	Nej	8,0 Mkr	0	8,0 Mkr	2023, Q4
Lastbil ersättare för CWO 402	Nej	6,0 Mkr	0	6,0 Mkr	2023, Q2

Samtliga investeringar gäller GSAB.

3.2.3. Bokslut

Kommentarer till resultatet

GSK

Moderbolaget, som bedriver ledning, styrning och affärsstöd inom koncernen, har ett rörelseresultat för året som är 1,1 mkr sämre än budget. Orsaken är den personella förstärkning som har behövt göras för att omhänderta frågor och arbetsprocesser som dykt upp i och med försäljnings- och avvecklingsärendena i GST och GSB. Externa resurser har även tagits in på områdena GDPR, arkivering och diarieföring för att uppnå erforderlig standard på dessa områden.

GSB

Intäkter: En gynnsam indexering i Trafikavtalet gav tackning för ökade driftkostnader, bland annat gällande bränsle. Avtalet på Kvilledepån gav också tackning för en stor del av depåns förhöjda uppvärmningskostnader. Utöver detta kunde försäljningen till VY Buss (Flygbussarna) öka efter pandemin, samtidigt som bolaget erhöll ersättning för förhöjda sjuklönekostnader.

Kostnader: Höga energipriser påverkade kostnaderna för såväl lokaler som bränsle. Gynnsamma kundavtal medförde dock att en stor andel av merkostnaderna kunde vidarefaktureras, och resultatet påverkades endast i mindre grad av prisökningarna.

I budget antogs att extra resurser skulle behövas för att genomföra avvecklingen av trafikavtalet, både personellt och i form av reparationer och avrustning av bussarna. Då avvecklingen av trafikavtalet kunde genomföras smidigt behövde inte dessa resurser utnyttjas till fullo, vilket också bidrar till det goda resultatet.

Jämförelsestörande: Samtliga 65 bussar och övriga inventarier som hörde till trafikavtalet har avyttrats under året. Försäljningslikviden uppgick till ca 78 mkr. Den ekonomiska avvikelserna i samband med försäljningen var marginell i förhållande till budget.

GST

Bolagets totala resultat ligger i nivå med budget, trots kännbara kostnadsökningar för lokaler och drivmedel. Avvecklingen av enheten Hittegods, samt konsultkostnader som uppkommit i samband med bolagets försäljningssituation har också resulterat i ökade kostnader. Goda beställningsnivåer för NET, samt en lyckad start för Hållplatsservice nya avtal är de viktigaste orsakerna till att budget ändå kunde hållas.

Bolaget har erhållit ersättning för förhöjda sjuklönekostnader, vilket utgör en avvikelse mot budget.

GSAB

De större avvikelserna som förklarar bolagets utfall mot budget är;

- Högre kostnader för drift, material och tjänster, -11,3 mkr. Det förklaras av högre uttag av material kopplat till spårvagn, större volym i upparbetning och inläggning i lager av högvärdeskomponenter samt att utrangeringskostnaden av M28 har ökat med 8 mkr på grund av flytt från Ringön till nya uppställningslokaler.
- Högre kostnader för kollisionsskador och bärgningskostnader, -3,4 mkr.
- Högre kostnader för inhyrd personal på grund av personalbrist hos avdelning Infrastruktur och driftsäkring.

Lägre personalkostnader möter upp delar av de negativa utfallen mot budget som beskrivits ovan. De främsta anledningarna till lägre personalkostnader är svårigheter att rekrytera in personal, lägre trafikproduktion än budgeterat, eftersläpning av rekrytering av vakanta

tjänster, färre spårvagnselever och utförda utbildningar samt hög sjukfrånvaro under kvartal 1.

I bokslutet för 2022 visar Trafikavtalet ett resultat på 5,6 mnkr och Utförandeentreprenadavtalet -20,6 mnkr. Utifrån principen om självkostnad har resultaten bokats upp för motparterna Västtrafik (5,6 mnkr) och Stadsmiljöförvaltningen (-20,6 mnkr) och bolaget visar efter uppbokningen ett totalt resultat före finansiella intäkter och kostnader på 21 tkr.

Kommentarer till balansräkningen

GSB

I och med att samtliga bussar avyttrades minskade värdet på anläggningstillgångarna. Det som återstår i anläggningsregistret vid helårsskiftet är tillgångar som nyttjas på depå Kville.

I samband med årsbokslutet överfördes ett koncernbidrag på 67 mkr till moderbolaget GSK.

GST

Under året infördes en inventeringsrutin på en av enheterna för att möjliggöra bättre uppföljning av kostnaderna för material.

I samband med årsbokslutet överfördes ett koncernbidrag till GSK på 3,3 mkr.

GSAB

Balanserade utgifter för utvecklingsarbeten har ökat med 41,2 mnkr jämfört med 2021, vilket främst förklaras av större pågående IT-projekt.

Lagervärdet har ökat med 28,2 mnkr på grund av ökade materialpriser. Mot bakgrund av svårigheter att få tillgång till alla reservdelar och ibland långa leveranstider måste också inköp ske i god tid för att säkerställa materialförsörjningen.

Övriga fordringar har minskat med 42,5 mnkr, vilket beror på att bolagets underkonto hos Swedbank tillhörande Göteborgs Stad minskat med 42,7 mnkr.

Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter har minskat med 51,8 mnkr, vilket i huvudsak beror på att föregående års förlust för Trafikavtalet om 53,6 mnkr redovisades som en upplupen intäkt per 211231.

Leverantörsskulder har minskat med 31,6 mnkr, vilket beror på att bolaget gjort större leverantörsbetalningar i slutet av december för att minimera dubbelarbete vid övergången till Proceedo efter årsskiftet.

3.3. Uppföljning av särskilda beslut och uppdrag

3.3.1. Kommunalt ändamål och befogenheter

GSK, GSB och GST

Styrelsen och Verkställande direktören bedömer att verksamheten är i linje med kommunens ändamål med sitt ägande av bolagen och att bolagen har följt de principer som framgår av 3 paragrafen i bolagsordningen.

GSAB

Styrelsen och Verkställande direktören bedömer att verksamheten är i linje med kommunens ändamål med sitt ägande av bolaget och att bolaget har följt de principer som framgår av 3 paragrafen i bolagsordningen.

3.3.2. Utvärdering av system för styrning, uppföljning och kontroll

GSK, GSB och GST

Bolagen upprättar utifrån den samlade riskbilden en intern kontrollplan vilken innehåller de områden/processer som särskilt ska granskas under kommande verksamhetsår för att

verifiera att redan införda åtgärder har fått avsedd effekt. Bolagsstyrelsen fattar beslut om den samlade riskbilden och intern kontrollplan i februari månad. Internkontrollerna följs upp av bolagens styrelser under året.

Under året följdes bland annat risker för att inte kunna leverera full linjebusstrafik under de sista månaderna innan avtalsslut upp och med de åtgärder som vidtogs kunde vi konstatera att GSB levererade normal god nivå ända till slutet. Även risker för att det skulle bli brist på drivmedel följdes upp men inga särskilda åtgärder behövde tas till.

GSAB

Göteborgs Spårvägar använder sig främst av Internkontrollplan (IKP), Trafiksäkerhets- och trygghetsplan (TTP), SIQ kvalitetscertifiering samt extern utvärdering av styrelsens arbete. Styrelsen och Verkställande direktören bedömer att verksamheten har erforderliga system för styrning, uppföljning och kontroll.

3.3.3. Kundorienterad kvalitetsledning

GSB

Under året har vi arbetat med vårt processbaserade ledningssystem, GSK One, vilket ger oss strukturen för att systematiskt arbeta med uppföljning, utveckling och ständiga förbättringar för att driva verksamheten på ett affärsmässigt och hållbart sätt. I den digitala plattformen för vårt ledningssystem dokumenterar, utvecklar och tillgängliggör vi våra processer, vårt sätt att arbeta, från strategisk till operativ nivå. Där finns våra huvudprocesser, stödprocesser och led- och styrprocesser beskrivna och visualiserade. Kopplat till alla processer finns tillhörande styrande och stödjande dokument, metoder och rutiner, för att skapa en god strukturell grund för verksamhetens kontinuitet och stabilitet. GSK One är tillgängligt för alla medarbetare, oavsett yrkesroll, så att alla kan se hela verksamheten och, framför allt, förstå sitt eget bidrag till att nå våra mål. Det ska vara lätt att göra rätt och lagarbete är vägen dit.

GST

Kvalitetsarbetet utgår från ISO standarden 9001:2015 och miljö från 14001:2015 där vi är certifierade sedan 2017. Revidering av vårt processorienterade arbetssätt genomförs årligen av extern revisor. Recertifiering genomfördes 2020 i juni och gäller till och med 2023-07-06 och uppföljningsrevision våren 2022. Vi säkerställer även under året genom interna revisioner att vårt arbetssätt följer framtagna processer och rutiner.

Våra verksamheter styrs av upphandlade avtal där förväntningar på kvalitet och leverans beskrivs. Månatliga avstämningsmöten med beställarna genomförs med avseende på kvalitet och leverans.

I vårt ständiga förbättringsarbete arbetas framkomna förbättringar kontinuerligt in i processer och rutiner och utvärderas.

GSAB

Göteborgs Spårvägar använder sig av kvalitetsmodellen SIQ och kvalitetsmetoden PGUF.

Styrelsen och Verkställande direktören bedömer att verksamheten har erforderliga modeller och metoder för kundorienterad kvalitetsledning.

Kvalitetsenheten leder och samordnar Göteborgs Spårvägars kvalitetsutveckling.

För att hålla en hög och jämn kvalitet och förbli relevanta för våra kunder, resenärer och medarbetare behöver vi som bolag arbeta löpande med att utveckla vår verksamhet. Det innefattar att ständigt förbättra processer, arbetssätt och metoder och därmed nå hållbara resultat och skapa nytta för dem vi är till för, det vill säga för kunderna och resenärerna.

För att kunna ha gemensamt fokus på det som vi ska leverera och till vem har vi beslutat att tillämpa ett processororienterat arbetssätt. Det processororientade arbetssättet skapar förutsättningar att se en verksamhets arbetsflöden över de organisatoriska gränserna och hur de olika delarna påverkar varandra. I arbetet med det processororientade arbetssättet har vi på Göteborgs Spårvägar tagit fram ett ramverk vars syfte är att beskriva hur arbetssättet ska tillämpas tillsammans med en fortsatt digitaliseringsutveckling. I ramverket har även roller, forum och verktyg tydliggjorts.

Implementering av kvalitetsmodell gav goda resultat

Göteborgs Spårvägar har under 2022 bedrivit ett omfattande projekt vars syfte har varit att implementera SIQ Managementmodell och att ansöka om Utmärkelsen Svensk Kvalitet. SIQ Managementmodell är en kvalitetsmodell som ska stötta bolaget i arbetet mot förbättrade resultat och en ständigt pågående hållbarhetsinriktad och kunddriven verksamhet. Utmärkelsen Svensk Kvalitet är Sveriges mest prestigefulla utmärkelse för framgångsrika organisationer.

För att bli ett av Europas bästa spårvägsbolag 2027 behöver Göteborgs Spårvägar arbeta med bolagets verksamhetskvalitet och skapa struktur och systematik i arbetssätten och detta är något som vi gör med stöd av kvalitetsmodellen som fokuserar på områdena kunder, ledarskap, medarbetarskap, processer och resultat.

Vi har under året ansökt om utmärkelsen, levererat en utförlig beskrivning av vår verksamhet, blivit utvärderade av SIQ:s examinationsteam och fått en återföringsrapport. Det som lyfts fram i återföringsrapporten som signifikanta styrkor är bland annat vårt arbetssätt rörande ledning, introduktion av nyanställda, vår förmåga att involvera medarbetare i utvecklingen av verksamheten samt vårt tydliga fokus på säkerhet. Organisationen har under 2022 fått ett kvitto på sin kunskap och färdighet gällande kvalitetsutvecklingens modeller och metoder till en glädjande nivå av 355 poäng.

Befästande av kvalitetsmodell kommer att ge ännu bättre resultat

Att arbeta med förbättringsarbete är nödvändigt och mycket viktigt för Göteborgs Spårvägar för att bolaget ska lyckas nå målen och utveckla sin leverans, kvalitet och effektivitet. Fokus under innevarande år ligger därför vara att befästa SIQ Managementmodell och det processororientade arbetssättet i bolaget. Vi behöver vidareutveckla det systematiska arbetssätt i hur Göteborgs Spårvägar mäter, följer upp, lär och förbättrar sin verksamhet. Den metod som ska vidareutveckla arbetssättet med ständiga förbättringar heter PGUF och står för planera-genomföra-utvärdera-förbättra. Arbetet med PGUF är påbörjat och kommer att införas brett i organisationen.

Under 2023 kommer vi att arbeta med cirka tio prioriterade förbättringsområden som identifierats i återföringsrapporten. Förbättringar inom dessa områden ska öka möjligheten för bolaget att erhålla Utmärkelsen Svensk Kvalitet vilken bolaget har för avsikt att ansöka om 2023.

3.3.4. Uppföljning av projekt inom gröna obligationer

GS Buss

I mitten av juni 2022 löpte avtalet med Västtrafik om att köra linjetrafik ut. I och med att trafikverksamheten därefter avvecklades så såldes samtliga elbussar. Inga andra anläggningar återstår i bolaget.

3.3.5. Kriskommunikation

GSK, GSB och GST

Bolagen följer Göteborgs Stads riktlinje för kriskommunikation men har ännu inte gjort större förändringar i vår krishanteringsplan på grund av att under 2022 har hela linjebustrafiken avvecklats i GSB och GST är under försäljning.

GSAB

Göteborgs Spårvägar följer Göteborgs Stads riktlinje för kriskommunikation och har under 2022 arbetat med att implementera den och anpassa den in i Göteborgs Spårvägars Kriskommunikationsplan. I planen framgår kommunikationsplanering och strategi i kris och höjd beredskap. Denna har även varit en del i de omfattande krisövningarna som genomförts under året.

Göteborgs Spårvägars kommunikationsenhet är även representerade i nätverket för stadens kriskommunikation med tillhörande regelbundna möten.

3.3.6. Krisledningsplaner och beredskapsplaner

Hur framskrider arbetet med beredskapsplanerna?

GSK, GSB och GST

Bolagen har inte tagit fram beredskapsplaner för höjd beredskap på grund av att under 2022 har hela linjebustrafiken avvecklats i GSB och GST är under försäljning.

GSAB

Göteborgs spårvägar har ett färdigt utkast till ny beredskapsplan som kommer antas senast i februari 2023. Planen innehåller prioriteringar och minimikrav gällande samhällsviktig verksamhet samt förslag till krigsorganisation. Samverkan har inletts för att identifiera resurser och kompetenser som skulle kunna göras tillgängliga för andra.

Har ni reviderat era krisledningsplaner under 2021-2022?

GSK, GSB och GST

Bolagen har inte reviderat krisledningsplanen på grund av att under 2022 har hela linjebustrafiken avvecklats i GSB och GST är under försäljning. Beroende på tidplanen för avyttring/avveckling av bolagen får ställningstagande göras för planering av uppdatering av krisledningsplanen.

GSAB

Bolaget har reviderat sina krisplaner under 2021 samt i samband med arbetet inför höjd beredskap under 2022.

4. Uppföljning till Göteborgs Stadshus AB

4.1. Uppföljning kassaflöde och realisationsresultat

Uppföljning kassaflöde och realisationsresultat

Kassaflöde (mnkr)	Kassaflöde innevarande år	Kassaflöde föregående år
Löpande verksamhet	-2,5	-83,3
Investeringsverksamhet	0	0
Finansieringsverksamhet	127,0	137,6
SUMMA	124,5	54,3

Uppställningen avser moderbolaget. Motsvarande uppställningar för dotterbolagen återfinns i respektive bolags årsrapport.

Specifikation rearesultat avyttring fastighet/bolag

Inte aktuellt.

Bilagor

1. Särskild uppföljning till stadens och Stadshus årsredovisningar 2022 GSK
2. Barnbokslut 2022 GSK